

Zarządzenie
Starosty Gnieźnieńskiego
nr 61/2024 z dnia 22.07.2024

w sprawie odmowy zrzeczenia się w całości odszkodowania za nieruchomość stanowiącą własność Skarbu Państwa, która z mocy prawa stała się własnością Gminy Gniezno.

Na podstawie art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2023 r. poz. 344 ze zm.) oraz art. 12 ust. 7 ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r. *o szczególnych zasadach przygotowywania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych* (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 311) zarządzam, co następuje:

§1

Odmówić wyrażenia zgody na zrzeczenie się odszkodowania należnego Skarbowi Państwa z tytułu przejęcia z mocy prawa na rzecz Gminy Gniezno prawa własności nieruchomości położonej w obrębie Krzyszczewo, gmina Gniezno oznaczonej w ewidencji gruntów i budynków jako działka nr 44/1, powierzchnia 0.2124 ha, która zgodnie z ostateczną decyzją Starosty Gnieźnieńskiego nr 1/2022, znak AB 6740.3.VIII.80gm.Gn.2021 z dnia 7.01.2022 r. o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej polegającej na „*rozbudowie publicznej drogi gminnej numer 287047P oraz numer 287001P w Krzyszczewie*” stała się własnością Gminy Gniezno.

§2

Wykonanie zarządzenia powierza się Dyrektorowi Powiatowego Zarządu Geodezji, Kartografii, Katastru i Nieruchomości w Gnieźnie.

§3

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

Starosta Gnieźnieński

/-/ Tomasz Budasz

UZASADNIENIE

Dnia 7.01.2022 r. Starosta Gnieźnieński wydał decyzję nr 1/2022 sygnatura: AB 6740.3.VIII.80gm.Gn.2021 o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej polegającej na *rozbudowie publicznej drogi gminnej numer 287047P oraz numer 287001P w Krzyszczewie*, która z mocy prawa jako droga publiczna stała się własnością Gminy Gniezno. W związku z postanowieniami decyzji działka oznaczona w ewidencji gruntów i budynków, jako działka nr 44/1, powierzchnia 0.2124 ha, obręb Krzyszczewo, gmina Gniezno, stanowiąca własność Skarbu Państwa stała się własnością Gminy Gniezno. W dniu 12.03.2024 r. Starosta Gnieźnieński wydał decyzję nr GN.N.683.48.2022 ustalającą odszkodowanie na rzecz Skarbu Państwa w wysokości 52 800,00 zł za działkę nr 44/1, powierzchnia 0.2124 ha, obręb Krzyszczewo, gmina Gniezno. Od decyzji Starosty Gnieźnieńskiego wniesione zostało przez Gminę Gniezno odwołanie. Decyzją nr SN III.7570.118.2024.9 z dnia 10.06.2024 r. Wojewoda Wielkopolski utrzymał w mocy zaskarżoną decyzję.

Pismem z dnia 24.06.2024 r. Wójt Gminy Gniezno wystąpił do Starosty Gnieźnieńskiego z wnioskiem o zrzeczenie się w całości przysługującego Skarbowi Państwa odszkodowania za utracone prawo własności nieruchomości – dz. 44/1, obręb Krzyszczewo, gmina Gniezno. Jako podstawę wniosku wskazano art. 12 ust. 7 ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r. *o szczególnych zasadach przygotowywania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 311 ze zm.)*, stanowiący, że jeżeli przemawia za tym interes społeczny lub gospodarczy Skarb Państwa albo jednostka samorządu terytorialnego mogą zrzec się w całości lub w części odszkodowania za nieruchomości, o których mowa w ust. 4, w formie pisemnej pod rygorem nieważności. Oświadczenie to składa się do organu, o którym mowa w ust. 4a. W przypadku zrzeczenia się odszkodowania za nieruchomości przed wszczęciem postępowania ustalającego wysokość odszkodowania – postępowania nie wszczyna się; w trakcie trwania postępowania ustalającego wysokość odszkodowania – postępowanie umarza się; po wydaniu decyzji ustalającej wysokość odszkodowania - decyzję wygasza się.

Stwierdzić należy, iż przedmiotowa nieruchomość przeznaczona jest pod inwestycję drogową, która służyć będzie przede wszystkim komunikacji gminnej. Ponadto Gmina Gniezno nie skorzystała z prawa komunalizacji mienia na rzecz gminy wynikającego z ustawy z dnia 10 maja 1990 r. *Przepisy wprowadzające ustawę o samorządzie terytorialnym i ustawę o pracownikach samorządowych (Dz.U. 1990 Nr 32, poz. 191 z późn. zm.)*, lecz przedmiotowa nieruchomość w związku z wydaną decyzją Starosty Gnieźnieńskiego nr 1/2022 znak AB 6740.3.VIII.80gm.Gn.2021 o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej, z mocy prawa stała się własnością Gminy Gniezno. Zgodnie z art. 12 ust. 4f oraz ust. 7 ustawy *ZRID*, odszkodowanie za nieruchomości przysługuje dotychczasowym właścicielom, natomiast zrzeczenie się odszkodowania jest uprawnieniem organów reprezentujących Skarb Państwa, a nie ich obowiązkiem. Ponadto w ustawie nie ma wskazanej nieograniczonej możliwości zrzekania się odszkodowania za nieruchomości przejęte pod drogi publiczne. Możliwość ta występuje jedynie, jeśli za zrzeczeniem odszkodowania przemawia interes społeczny lub gospodarczy. Zasadność zrzeczenia się odszkodowania należy ocenić zatem w oparciu o zaistnienie ww. przesłanek wynikających z ustawy.

W uwagi na brak interesu gospodarczego jak i na znaczną kwotę odszkodowania oraz względy racjonalnej gospodarki finansowej Skarbu Państwa, skorzystanie z możliwości zrzeczenia się odszkodowania za działkę nr 44/1, obręb Krzyszczewo, gmina Gniezno byłoby nieuzasadnione.

W uzasadnieniu zarządzenia podnieść należy, że w sprawie wniosku, o którym mowa w art. 12 ust. 7 ustawy ZRID nie jest prowadzone postępowanie administracyjne, ani też nie stosuje się przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego. Tym samym stanowisko wyrażone w sprawie przez organ reprezentujący Skarb Państwa (w przedmiotowej sprawie Starostę Gnieźnieńskiego) nie podlega weryfikacji w toku kontroli instancyjnej. Stanowisko to znajduje potwierdzenie w orzecznictwie sądowym, na potwierdzenie czego przytaczam poniżej stosowne fragmenty Wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach z dnia 22 września 2022 r., II SA/GI 736/22:

Teza wynikająca z powyższego wyroku: ***Oświadczenie, o którym mowa w art. 12 ust. 7 specustawy drogowej, nie jest wydawane w ramach jakiegokolwiek postępowania administracyjnego, lecz stanowi oświadczenie woli o charakterze prywatnoprawnym, podmiotu wykonującego obowiązki w zakresie gospodarowania mieniem Skarbu Państwa.***

W uzasadnieniu wyroku czytam natomiast m. in.: „Zupełnie inny charakter ma instytucja zrzeczenia się odszkodowania w trybie art. 12 ust. 7 specustawy drogowej. W świetle tego przepisu "jeżeli przemawia za tym interes społeczny lub gospodarczy Skarb Państwa albo jednostka samorządu terytorialnego mogą zrzec się w całości lub w części odszkodowania za nieruchomości, o których mowa w ust. 4, w formie pisemnej pod rygorem nieważności. Oświadczenie to składa się do organu, o którym mowa w ust. 4a". W ocenie Sądu żaden przepis w tym zakresie nie wyłącza uprawnień starosty (prezydenta miasta na prawach powiatu). Oświadczenie to nie jest bowiem wydawane w ramach jakiegokolwiek postępowania administracyjnego, lecz stanowi oświadczenie woli, o charakterze prywatnoprawnym, podmiotu wykonującego obowiązki w zakresie gospodarowania mieniem Skarbu Państwa.

Tym samym wydanie przedmiotowego zarządzenia ma jedynie charakter porządkowy, nie jest ono wymagane formalnie przepisami prawa, nie podlega ono zaskarżeniu, ani doręczeniu innym podmiotom.

Starosta Gnieźnieński

/-/ Tomasz Budasz